

Türkiye'de şube olarak faaliyet gösteren dar mükellef kurumun verdiği jeofizik hizmetlerine ilişkin ödenen tutarlardan tevkifat yapılıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-KVK-30-3-266
Tarih	08.04.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-KVK-30-3-266

08/04/2010

Konu : Türkiye'de şube olarak faaliyet gösteren dar mükellef kurumun verdiği jeofizik hizmetlerine ilişkin ödenen tutarlardan tevkifat yapılıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı dilekçenizde merkezi ...'da bulunan şirketin ... Şubesi olarak enerji sektöründe jeofizik hizmetleri konusunda faaliyet gösterdiğinizi belirterek, Şubeniz tarafından elde edilen serbest meslek kazancı kapsamındaki gelirler üzerinden tevkifat yapılıp yapılmayacağı ile söz konusu gelirlerinizin tevkifata tabi tutulması halinde tevkifata tabi tutulan bu gelirlerin ayrıca kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında; birinci maddede yazılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayanların yalnız Türkiye'de

elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış, 3'üncü fıkrasında ise dar mükellefiyet mevzuuna giren kurum kazancının hangi kazanç ve iratlardan oluştuğu belirtilmiştir.

Anılan maddenin 3 üncü fıkrasının (a) bendinde de Türkiye'de Vergi Usul Kanunuhükümlerine uygun iş yeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen ticari kazançların, (c) bendinde de Türkiye'de elde edilen serbest meslek kazançlarının dar mükellefiyet konusuna giren kurum kazancı olarak vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayan mükellefler yalnızca Türkiye'de elde ettikleri kazançlar üzerinden vergilendirilmektedir. Yurt dışındaki firmanın Türkiye'de temsilci bulundurmada mal veya hizmeti kendisinin satması halinde de bu kurumun dar mükellef olma özelliği değişmeyecektir.

Öte yandan, aynı Kanunun 30 uncu maddesinde, Dar mükellefiyete tabi kurumların maddede sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmış olup serbest meslek kazançlarında yapılacak tevkifat oranı 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 03.02.2009 tarihinden itibaren, **petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan % 5, diğer serbest meslek kazançlarında % 20 olarak** belirlenmiştir.

Aynı maddenin 9'uncu fıkrasında ise, "Ticari ve zirai kazançlar hariç olmak üzere bu maddeye göre vergisi kesinti yoluyla alınan kazanç ve iratlar için Kanunun 24 veya 26 ncı maddelerine göre beyanname verilmesi veya bu madde kapsamına girmeyen kazanç ve iratlar için verilecek beyannamelere söz konusu kazanç ve iratların dahil edilmesi ihtiyaridir. Şu kadar ki, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5), (7) ve (14) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratları ile fonların katılma belgelerinden ve yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr paylarının verilecek beyannamelere dahil edilmesi zorunludur." hükmü yer almıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "30.3." bölümünün beşinci ve altıncı paragraflarında;

"Öte yandan, dar mükellefiyete tabi kurumların, Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci bulundurmak suretiyle yaptıkları ticari ve zirai faaliyet kapsamında, bu işyerleri veya daimi temsilcileri vasıtasıyla elde ettikleri serbest meslek kazançları, gayrimenkul sermaye iratları (dar mükellef kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemeleri hariç) ve menkul sermaye iratları (kâr payları ile Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında vergi kesintisine tabi tutulan menkul sermaye iratları hariç) üzerinden anılan Kanunun 30 uncu maddesine göre vergi kesintisi yapılmayacaktır.

Ancak, dar mükellefiyete tabi kurumların Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilcisi bulunmadan veya Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci bulunsa da bu işyerlerinde yürüttükleri ticari faaliyetle bağlantılı olmamak suretiyle elde ettikleri, serbest meslek kazançlarından, gayrimenkul sermaye iratlarından ve kâr payları hariç menkul sermaye iratlarından Kanunun 30 uncu maddesine göre vergi kesintisi yapılacağı tabiidir. "

açıklamaları yapılmıştır.

Bu açıklamalara göre; jeofizik hizmetleri serbest meslek faaliyeti kapsamında olup, söz konusu serbest meslek faaliyetinin;

- Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci bulundurmak suretiyle ticari faaliyet kapsamında yürütülmesi halinde, yapılan ödemelerden kurumlar vergisi kesintisi yapılmayacak, elde edilen kazançlar ticari kazanç hükümleri çerçevesinde iç mevzuatımıza göre vergilendirilecektir.

-Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilcisi bulunmadan veya Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci bulunsa da bu işyerlerinde yürütülen ticari faaliyetle bağlantılı olmamak suretiyle yürütülmesi halinde ise yapılan ödemelerin tamamı üzerinden Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30/1-b maddesi gereğince % 20 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, söz konusu serbest meslek faaliyetleriniz üzerinden vergi kesintisi yapılması durumunda, bu kazançlarınız için Kanunun 24 veya 26 ncı maddelerine göre beyanname verilmesi veya 30 uncu maddeye göre vergi kesintisi yapılmayan kazanç ve iratlarınız için verilecek beyannamelere söz konusu kazancınızın dahil edilmesi ihtiyaridir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Gelir İdaresi Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

